

Tytuł	Procedura klasyfikacji ryzyka w działalności kontrolnej Obszar: nadzór w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
Wersja obowiązująca	1.0 od 14 kwietnia 2026 r.
Organ	Wydział Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy za pośrednictwem Prezydenta Miasta Tychy

1. Podstawa prawna

Niniejsza procedura określa sposób dokonywania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Określono w niej zasady klasyfikacji, stosowane przy planowaniu i prowadzeniu kontroli podmiotów przez Prezydenta Miasta Tychy pełniącego funkcję nadzorującą.

Przedstawiony schemat stanowi realizację obowiązków wynikających z art. 47 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i zobowiązuje organy kontroli do udostępnienia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej schematu klasyfikacji ryzyka w działalności kontrolnej, natomiast art. 55a określa maksymalną częstotliwość kontroli wobec przedsiębiorców zakwalifikowanych do poszczególnych kategorii ryzyka.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Ustawy Prawo Przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 r. kontrole przeprowadza się zgodnie z okresowym planem kontroli po uprzednim dokonaniu okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej (kontrola planowa). Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe.

2. Cel dokumentu

Nadrzędnym celem niniejszej procedury jest ujednolicenie standardów kontrolnych oraz wprowadzenie oceny kategorii ryzyka, co służy zapewnieniu transparentności i przewidywalności kontroli wobec podmiotów gospodarczych.

3. Zakres działania

Procedura obejmuje kontrole planowe oraz doraźne prowadzone przez pracowników merytorycznych Wydziału Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy w podmiotach prywatnych realizujących funkcje opiekuńczo-wychowawcze oraz edukacyjne. Zakresem nadzoru objęte są instytucje opieki na dziećmi w wieku do lat 3 funkcjonujące jako przedsiębiorcy – w tym żłobki kluby dziecięce oraz punkty opieki dziennych opiekunów - wobec których stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców.

4. Kryteria oceny ryzyka

Weryfikacja poziomu ryzyka dokonywana jest przed tworzeniem okresowych planów kontroli, opierając się na dwustopniowym modelu oceny:

Kryterium	Opis	Punktacja
Prawdopodobieństwo naruszenia prawa	Ocena bazuje na analizie dotychczasowej historii kontroli, specyfice prowadzonej działalności oraz częstotliwości i charakterze stwierdzonych naruszeń z uwzględnieniem zgłoszonych skarg.	1 – niska 2 – średnia 3 – wysoka
Skutek naruszenia	Stopień oddziaływania uchybień na dobrostan i bezpieczeństwo podopiecznych oraz otoczenie.	1 – niska 2 – średnia 3 – wysoka

Niniejsza ocena stanowi wynik przeprowadzonej analizy podmiotowej oraz analizy przedmiotowej opisanej szczegółowo w tym dokumencie uwzględniającej specyfikę instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Należy stwierdzić, że instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 są grupą szczególnie wrażliwą, zatem każde naruszenie standardów opieki, bezpieczeństwa czy higieny niesie za sobą nieodwracalne skutki dla zdrowia i życia podopiecznych.

Mając na uwadze powyższe, przyjęto następujące kluczowe kryteria klasyfikacji ryzyka w placówkach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:

1) Prawdopodobieństwo lub podejrzenie wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia podopiecznych.

Uzasadnienie: Jest to priorytetowy wskaźnik oceny ryzyka, wynikający z całkowitej zależności dzieci od opiekunów, stanowiący kluczowy punkt strategiczny oceny. Dzieci w wieku do lat 3 są grupą najwyższego ryzyka ze względu na bezbronność i pełną zależność od opiekuna. Każde uchybienie w procedurach bezpieczeństwa czy standardach ochrony małoletnich stanowi bezpośrednie i nieodwracalne zagrożenie dla ich dobrostanu.

2) Ocena funkcjonalności obiektu oraz standardów wyposażenia pod kątem jakości opieki.

Uzasadnienie: Właściwa organizacja przestrzeni oraz jakość wyposażenia (meble, zabawki, miejsca odpoczynku) są fundamentem bezpiecznego i harmonijnego rozwoju małego dziecka. Analiza tego kryterium pozwala ocenić, czy otoczenie dostosowane jest w pełni do specyficznych potrzeb psychofizycznych dzieci. Wszelkie braki lub niedostosowanie infrastruktury w tym strategicznym obszarze, obniżają standard świadczonych usług opiekuńczych oraz mogą negatywnie wpływać na jakość oraz komfort bezpieczeństwa dzieci w placówce.

3) Analiza rzetelności prowadzonej działalności na podstawie wyników trzech ostatnich kontroli.

Uzasadnienie: Weryfikacja historii kontrolnej jest kluczowym elementem oceny stabilności i jakości pracy placówki. Analiza ta pozwala na potwierdzenie, że przedsiębiorca prowadzący działalność o tak kluczowym znaczeniu społecznym jak żłobek, w sposób ciągły monitoruje i doskonali standardy opieki. Systematyczna realizacja zaleceń oraz brak powielania wcześniejszych uchybień są dowodem na sprawne zarządzanie i najwyższy standard opieki nad dziećmi.

4) Liczba skarg i interwencji wobec działalności przedsiębiorcy oraz ich zasadność.

Uzasadnienie: Monitorowanie sygnałów zewnętrznych jest niezbędnym elementem rzetelnej oceny ryzyka, stanowiącej realny wskaźnik jakości świadczonej opieki w codziennej praktyce. W placówkach o charakterze strategicznym, jakim są żłobki, każda uzasadniona skarga jest traktowana jako sygnał alarmowy, pozwalający na szybką identyfikację obszarów wymagających poprawy.

Kryterium zbiorcze	Punktacja	Uzasadnienie
Prawdopodobieństwo naruszenia (obejmuje punkty 1 i 2 powyżej)	3	Wynika z wysokich wymogów bezpieczeństwa dla grupy dzieci do lat 3
Skutek naruszenia (obejmuje punkty 3 i 4 powyżej)	3	Wynika z bezbronności dzieci; nawet przy braku skarg, potencjalny skutek uchybień jest zawsze wysoki.

Klasyfikacja kategorii ryzyka na podstawie sumy punktów:

Suma punktów	Kategoria ryzyka	Częstotliwość kontroli
2-3 pkt	niskie	Nie częściej niż raz w ciągu 5 lat.
4 pkt	średnie	Nie częściej niż raz w ciągu 3 lat.
5-6 pkt	wysokie	Tak często, jak to jest konieczne dla zapewnienia skutecznego stosowania odpowiednich przepisów, z uwzględnieniem wysokiego ryzyka wystąpienia nieprawidłowości oraz środków niezbędnych do jego ograniczania (nie rzadziej niż raz w roku).

Analiza ryzyka przeprowadzana jest corocznie w modelu dwustopniowym, obejmuje analizę podmiotową - identyfikację wszystkich przedsiębiorców prowadzących żłobki i kluby dziecięce oraz dziennych opiekunów na terenie miasta Tychy oraz analizę przedmiotową opisaną szczegółowo w niniejszym dokumencie, która koncentruje się na identyfikacji obszarów,

w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe ze względu na charakter działalności opiekuńczej i wiek dzieci.

Weryfikacja poziomu ryzyka dokonywana jest przez pracowników merytorycznych wyznaczonych do przeprowadzenia kontroli we wskazanym obszarze, klasyfikując podmioty do określonej grupy ryzyka. Zestawienie wymaga akceptacji naczelnika Wydziału Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy oraz zatwierdzenia przez Zastępcę Prezydenta ds. Rozwoju Usług Społecznych i Cyfryzacji Miasta.

Z uwagi na specyfikę opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ich całkowitą zależność od opiekunów, przyjmuje się, że każda tego typu placówka, w zakresie kryterium prawdopodobieństwa oraz skutku naruszenia otrzymuje maksymalną liczbę punktów (po 3 pkt w każdym kryterium). Łączny wynik **6 pkt** automatycznie klasyfikuje placówkę do kategorii wysokiego ryzyka, co determinuje konieczność przeprowadzenia kontroli planowanych z częstotliwością opisaną w pkt. 5, tj. nie rzadziej niż raz do roku.

Procedura klasyfikacji ryzyka ma na celu ujednolicenie standardów kontroli oraz zwiększenie bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców miasta Tychy, poprzez wprowadzenie dwustopniowego modelu oceny opartego na punktacji ryczałtowej (6 pkt) dla instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. W ten sposób organ zapewnia stały coroczny monitoring tych placówek, niezależnie od historycznej rzetelności podmiotów czy braku skarg. Pozwala to na skuteczne egzekwowanie nowych standardów opieki, wprowadzonych odrębnymi przepisami.

5. Częstotliwość i zakres kontroli w oparciu o analizę ryzyka

Kategoria ryzyka	Częstotliwość kontroli	Zakres i charakter kontroli
Niskie	Zgodnie z planem kontroli – nie częściej niż raz w ciągu 5 lat .	kontrola planowa, kontrola doraźna
Średnie	Według planu lub w razie potrzeby – nie częściej niż raz w ciągu 3 lat .	kontrola planowa, kontrola doraźna
Wysokie	Tak często jak to jest konieczne dla zapewnienia skutecznego stosowania przepisów i ograniczenia ryzyka (nie rzadziej niż raz w roku). Częstotliwość kontroli jest dostosowana do potrzeb skutecznego egzekwowania standardów opieki w placówkach o szczególnym charakterze działalności opiekuńczo-wychowawczej oraz konieczność monitorowania działań niezbędnych do minimalizowania zidentyfikowanych ryzyk (nie rzadziej niż raz w roku).	kontrola planowa, kontrola doraźna

Dla podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce oraz dziennych opiekunów przyjmuje się stałą wartość punktową ryzyka na poziomie maksymalnym (6 pkt), co wynika z priorytetu ochrony życia i zdrowia najmłodszych dzieci oraz konieczności zapewnienia najwyższych standardów opieki określonych w przepisach odrębnych.

W celu ujednolicenia działań, częstotliwość kontroli ustalono w oparciu o art. 55 i 55a ustawy: dla niskiego poziomu ryzyka – nie częściej niż raz w ciągu 5 lat, dla średniego - nie częściej niż raz w ciągu 3 lat. Przy ryzyku wysokim odstępuje się od sztywnych ram - kontrole mogą być przeprowadzane tak często, jak to jest konieczne dla zapewnienia skutecznego stosowania odpowiednich przepisów, z uwzględnieniem wysokiego ryzyka wystąpienia nieprawidłowości oraz środków niezbędnych do jego ograniczania. Pozwala to na jednolite i zgodne z przepisami stosowanie nadzoru.

Ze względu na wysoką punktację ryzyka, instytucje opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie) podlegają kontroli planowanej nie rzadziej niż raz w roku. Niezależnie od planu stosuje się kontrole doraźne, które pozwalają na natychmiastową reakcję w sytuacjach niestandardowych.

6. Okoliczności uzasadniające dodatkową weryfikację i zwiększenie nadzoru:

Wydział Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy może zwiększyć częstotliwość prowadzonych kontroli o ile istnieją uzasadnione powody. Dodatkowa weryfikacja realizowana jest zwłaszcza w następujących przypadkach:

1) Zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska

- wystąpienie lub podejrzenie zagrożenia,
- zgłoszenie nowo powstałej placówki, rozpoczynającej działalność.

2) Naruszenia prawa i obowiązków przedsiębiorcy

- stwierdzenie istotnych naruszeń, rażące zlekceważenie lub niedopełnienie kluczowych wymogów ustawowych,
- konieczność weryfikacji stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych lub działań naprawczych, podjętych w następstwie wydanych decyzji nakazujących usunięcie naruszeń oraz monitorowania procesu usuwania stwierdzonych uchybień.

3) Wnioski z kontroli zewnętrznych i poleceń organów:

- wyniki kontroli zewnętrznych organów kontroli determinujące konieczność podjęcia działań nadzorczych,
- wystąpienie przesłanek wynikających z przepisów szczególnych oraz wiążących wytycznych innych organów właściwych, determinujących konieczność intensyfikacji czynności kontrolnych.

7. Kontrole doraźne

Czynności kontrolne realizowane są poza przyjętą analizą ryzyka w sytuacjach o charakterze nadzwyczajnym, zwłaszcza w razie wystąpienia następujących okoliczności:

- wpłynięcia skargi, wniosku lub zgłoszenia świadczącego o nieprawidłowościach lub naruszeniach,

- postępowań nadzorczych prowadzonych przez Wydział Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy w następstwie prowadzonych interwencji,
- ujawnienia okoliczności wskazujących na realne lub potencjalne ryzyko zagrożeń dla zdrowia podopiecznych,
- konieczności sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych,
- poleceń właściwych organów administracji.

Wystąpienie opisanych okoliczności obliguje organ do niezwłocznego podjęcia działań kontrolnych, które realizowane są priorytetowo, niezależnie od przypisanej kategorii ryzyka.

8. Zasady publikacji i tryb udostępniania procedury

Procedura publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej i podlega przeglądowi oraz aktualizacji w oparciu o weryfikację obejmującą: stan prawny, wyniki nadzoru oraz na podstawie analiz ryzyka. Stosownie do art. 47 ust 1a ustawy Prawo przedsiębiorców - organ kontroli będzie zamieszczał w Biuletynie Informacji Publicznej informację o zasadach umożliwiających przypisanie przedsiębiorców do właściwej dla nich kategorii ryzyka na podstawie dotychczasowej okresowej analizy, w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia kolejnej okresowej analizy zastępującą dotychczasową analizę.

9. Dane kontaktowe i wsparcie merytoryczne

Pytania dotyczące stosowania postanowień niniejszej procedury należy kierować na adres Wydziału Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Tychy, mailowo: dzialalnosc@umtychy.pl lub telefonicznie: 32 776 31 04.

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA
DS. ROZWOJU I USŁUG SPOŁECZNYCH
I CYFRYZACJI MIASTA

Paweł Grosman

ADWOKAT

Michał Rus

NACZELNIK
Wydziału Ewidencji Działalności
Gospodarczej

mgr Dorota Picho